

Syn výnimočného švédskeho režiséra predstavuje na košickom Art Film Feste tanečný film.

Ingmar Bergman očami choreografa a syna

Foto: Peter Stas

Meno, ktoré pozná celý filmový svet. Ingmar Bergman. Je to autor takých známych filmov ako Fanny a Alexander, Mlčanie či Jesenná sonáta. Na festival prišiel jeden z jeho synov – Ingmar Bergman jr. S otcom nevyrastal a možno aj to bol jeden z dôvodov, prečo sa jeho kariéra vybrala úplne iným smerom. Bol viac ako tridsať rokov profesionálnym pilotom.

Boli ste niekedy na Slovensku alebo v Košiciach?

Nie, ešte nie. Práve som prišiel z mestskej promenády z Hlavnej ulice. Tá je veľmi pekná. Ale podľa mňa musíte stráviť nejaký čas v konkrétnom meste, aby ste si ho mohli naplno oceniť. Ja som prišiel len včera poobede. Mal som naozaj málo času pozrieť si mesto.

Poznáte nejaký slovenský film?

Nechcem vyznieť nezdvorilo, ale žiaden mi, bohužiaľ, nenapadá. O nijakom neviem. Moja kariéra nie je priamo z oblasti

filmárčiny. Som povolaním pilot. Pozerám však veľa filmov. Ale ako som povedal, pohyblivé obrázky nie sú mojím hlavným poľom pôsobenia.

Priezvisko Bergman je vo svete veľmi dobre známe. Ako by ste sám seba opisali, teda okrem faktu, že ste synom slávneho režiséra?

Presne. To meno je také známe. Keď som vyrastal, nežil som so svojim otcom. Preto som ním nebol tak intenzívne a priamo ovplyvnený. Keď som mal okolo dvadsiaty, rozhodol som sa, čo chcem robiť so svojim

životom. Veľmi ma ovplyvnil môj blízky priateľ Claus. Obaja sme vo voľnom čase chceli lietať a nakoniec sa môj koníček stal základným kameňom mojej budúcej profesie. Bola to voľba, ktorá však odo mňa veľa vyžadovala a spájal sa s ňou veľký tlak. Hlavne preto, že sa volám presne ako môj otec. Často sa mojich bratov a sestier pýtali na to, ako nás otec ovplyvnil. Na rozdiel odo mňa však súrodenci niečo kreatívne s filmom aj robia. Keď ste kapitánom a vaše meno je Ingmar Bergman, tak sa na tom akurát tak môžu smiať, ale to je všetko. Moja kariéra začala ako hobby, nakoniec som bol pilotom 34 rokov. Veľakrát som letel aj nad Košicami. Teraz som však už na dôchodku. Odišiel som z aktívnej služby päť rokov predtým, než som musel – kvôli vysokému veku.

pokračovanie na str. 2

Spojenie piesne a filmu ma odjakživa lákalo

Na tomto festivale v Košiciach sa objavím prvýkrát, napokon, on v tomto meste ani tak dlho nie je. Volal mi pán Čurný, že je obnovená premiéra filmu Yellow Submarine od Beatles. S tým súvisí moja návšteva festivalu, zdal som sa vhodný uviesť tento film po 50 rokoch. Ale, samozrejme, dôvodov pre mňa v súvislosti s filmom je viac. Mám taký – ešte stále čerstvý – zážitok s filmom Fair Play, do ktorého som skomponoval pesničku Fair Play. Spojenie piesne a filmu ma odjakživa lákalo. Zopár mojich piesní sa do filmov dostalo a vždy som sa z toho tešil.

Ja som bol vždy filmový fanúšik, takže keď mi povieť filmový festival, nie je mi to cudzie. Je to však pre mňa namáhavejšie v týchto chvíľach sa dostať do Košíc, lebo zároveň dokončujem album v štúdiách Abbey Road v Londýne a musím sa tomu venovať. Ale som rád, že ma organizátori pozvali, aj keď neviem, či si stihnem pozrieť aj nejaký film, keďže nepoznám celkom program, ktorý mi pripravili. No dobrý film si vždy rád pozriem, môj najnovší zážitok bol Tri billboardy kúsok za Ebbingom a potom sú tu aj staré filmy... Človek nikdy nemá dosť takých titulov ako je Casablanca a podobne. Uvidím teda, akú koncepciu má festival a či budem mať šancu si niečo pozrieť. Určite nebudem originálny, keď poviem, že som rád, že sa slovenské filmy dostali do pozornosti slovenských divákov. Dlho to tak však nebolo a teraz začali naši diváci chodiť na naše filmy. To hodnotím veľmi pozitívne. Pre mňa by teda bolo zrejme najzaujímavejšie vidieť nejaký slovenský film, pretože tie americké majú také promo, že nám neuniknú, určite sa dostanú do pozornosti. Ak by ma teda festival prekvapil niečím takým, bol by som rád.

Miroslav Žbirka,
spevák a skladateľ

Aké ste mali plány, keď ste prestali lietať?

Práve, keď som končil s kariérou, napadlo mi spraviť nejaký film. Presne tak vzniklo dielo Ingmar Bergman očami choreografa. Pôvodne sme ho spravili pre festival Bergman Week, kde sme ho aj po prvýkrát verejne prezentovali. Avšak na to, aby sme ho mohli realizovať, potreboval som pomoc. Claus sa vyzná v číslach a založili sme produkčnú spoločnosť. Vďaka nej sme mohli projekt doviesť do úspešného konca. Pri výrobe filmu vám nestačí byť nadšencom, musíte vedieť pracovať aj s číslami a vedieť, čo znamenajú. Založenú spoločnosť sme pomenovali Hammars Drama Productions. Je to vlastne hommage môjmu otcovi. Hammars je miesto, kde žil. Aj vizuál loga je inšpirovaný ním. Je na ňom zobrazený miestny strom. Jeden z nich mu rástol priamo pred domom. Tie stromy miloval.

Vráťme sa k filmu, ktorý je súčasťou programu. Aký bol počiatočný nápad?

Stalo sa to, ako som už spomenul, na Bergman Weeku. Festival pozostáva z premietaní, ale samozrejme, sú tam aj diskusie. Ľudia, ktorí sa do nich zapájajú, trávajú veľa času analyzovaním. Nie sú tam len otcove filmy. Záber je pomerne široký. Sú však pod pomyselným dáždnikom jeho vplyvu. Počas

prvých rokov sa otec na festivale aj sám zúčastňoval. Pred desiatimi rokmi zomrel, ale podujatie žije ďalej. My sme vždy chceli do programu festivalu dostať tanec. V našej produkčnej spoločnosti pracuje tiež Marie-Louise Sid Sylwand, ktorá spolupracuje so Švédskym kráľovským baletom. Bol to jej nápad zapojiť choreografov, keďže sa s nimi aj s prostredím veľmi dobre pozná. Skontaktovala nás s nimi a začali sme spolupracovať.

Aké boli reakcie publika po uvedení filmu na Bergman Weeku?

Väčšina bola nadšená. Chválili hlavne prácu kameramanov, ktorí zvládli obrovskú výzvu, keď zaznamenávali živé predstavenia. Museli sme z nich vytvoriť nanovo celý film. Počas živých predstavení publikum do diania na scéne aktívne vstupovalo. Hrali sme to na dve strany – na každú dve dejstvá. Pri transformovaní do filmu sme museli nájsť iný spôsob. Zistili sme, že máme nejaký starý materiál, kde sú nahraté rozhovory s otcom. Použili sme ich v snímke. Poslali sme film viacerým festivalom. Jedným z prvých bol Golden Prague na jeseň minulého roka. Získal ocenenie Špeciálne uznanie za výnimočný umelecký prínos. To bol dobrý začiatok a potom sa už snehová guľa len nabaľovala. Už je aj

v našej domácej distribúcii. Do konca roka 2018 by mal byť premietnutý na približne dvadsiatich festivaloch po celom svete. Uvedú ho napríklad aj na Novom Zélande alebo v Japonsku.

Ak si spomeniete, ktorý film vášho otca ste videli naposledy?

Pozerám v súčasnosti dosť filmov. Sám si dobieham otcovu režisérsku tvorbu. Ešte som ich nevidel všetky. Všimol som si, že v programe vášho festivalu máte jeden, ktorý som ešte nevidel. Vyrastal som v čase, kedy sa otcova kariéra práve rozbiehala. Mal som vtedy 16 alebo 17 rokov. A radšej by sme vtedy išli do kina na nového Jamesa Bonda alebo niečo podobné. V tom čase som nemal veľmi záujem ísť do hĺbky. Došlo mi to až neskôr. Na jeden aspekt by som rád upozornil. Nedávno som videl Jesennú sonátu. Veľmi sa mi film páčil, ale potom som k nemu niekde našiel zošit so scenárom. Prečítal som si ho a uvedomil si, aký príjemný autor môj otec bol. Je to naozaj dobrý nápad čítať scenáre.

Myslíte si, že filmy vášho otca majú špecifickú cieľovú skupinu?

Môžem hovoriť len z vlastnej skúsenosti. Keď som bol mladší, ďalšie vrstvy vo filme ma nezaujímali. Bol som taký optimistický

človek. Ale keď som bol starší, získal som nové skúsenosti. Začínam sa teraz viac pozeráť a pýtať sa, prečo sme tu. Myslím si, že môj otec bol veľmi dobrý vo vytváraní mnohvrstvových charaktarov. Ja sám som skoro účinkoval v jeho filme Mlčanie. Mal som byť jedným z dvoch malých chlapcov. Nakoniec k tomu nedošlo. Mne samému sa podarilo prihlásiť sa na umeleckú školu. Keď mi prišiel papier pozývajúci na prijímacie skúšky, nešiel som.

Aké trendy vidíte v súčasných škandinávskych filmoch? Máte nejakých obľúbených autorov?

Nevidím konkrétny vzor či trend. V televíznej tvorbe sa nám však darí. Za všetky spomeniem napríklad seriál Most. Čo sa týka mojich obľúbených autorov, páči sa mi, že sa do filmového priemyslu dostáva viac žien. Sú to nové režisérky aj kameramanky. Mám veľmi rád napríklad Sofiu Coppolu alebo Gretu Gerwig. Nedávno som videl jej celovečerný debut Lady Bird a bol úplne úžasný.

Barbora Gvozdjaková

Studená vojna

Filmové hviezdy nezomierajú v Liverpoole

... a dýchaj pokojne

Festivalový tím odporúča **Ak film nerozochveje srdce, zostáva banálnym pohyblivým obrázkom**

Štvrtok bude deň srdcervúcich scén, nekončných melodram, lúboštných vzplanutí a smutných koncov. Milujeme vám odporúčať aj „iné“ filmy z programu Art Film Festu, v programovom oddelení sú totiž tri ženy, ktoré si aj po 15 rokoch práce pre Art Film Fest stále myslia, že ak film nedokáže rozochvieť srdce, zostáva iba banálnym pohyblivým obrázkom.

Chodte sa v prvom rade pozrieť na film Pawła Pawlikowskeho **Studená vojna**. Tanečnica Zula a klavirista Wiktor nevedia žiť spolu, ale ani bez seba, ani v komunistickom Poľsku, ani v bohémom Paríži. Beznádejná romanca z 50-tych

rokov minulého storočia plná prekrásnych piesní, folklórnych vystúpení a nádherných čiernobielych obrazov vám nepochybne zlomí srdce. Film získal tento rok cenu za najlepšiu réžiu na festivale v Cannes. A hráme ho iba raz!

Ak ste sa nedostali na úvodnú ceremóniu, vo štvrtok budete mať možnosť vidieť úvodný film **Filmové hviezdy nezomierajú v Liverpoole** režiséra Paula McGuigana. Annette Bening hrá absolútne brilantne starnúcu hollywoodsku femme fatale Glorie Grahame a Jamie Bell mladého, nádejného herca. A toto nie je film iba o ich vášnivom (a tragickom) vzťahu, ale

aj primárnej slušnosti nenechať nikoho umrieť samotného. Aj tento romantický film hráme na festivale poslednýkrát!

A napokon, z hlavnej súťaže vám chceme odporúčať islandský film **... a dýchaj pokojne** režisérky Ísold Uggadóttir. Je to príbeh dvoch žien, ktorých osudy sa pretnú v čase aktuálnej utečeneckej krízy, kedy sa každá z nich snaží vyrovnať s hraničnou situáciou, v ktorej sa práve nachádza. Mimochodom, pre nás dievčatá, je to vážny kandidát na víťaza!

V čase, kedy sa k slovu čoraz častejšie dostávajú silné ženy požadujúce zlepšenie rodovej rovnoprávnosti v živote, aj vo filmovom priemysle, sú tieto filmy krásnou ukázkou citlivých snímok určených nielen pre ženy.

Nechajte sa dojímať, priatelia.

**Magdaléna Mezoughi Macejková,
Ivana Petříková a Zita Hosszúová**
programové oddelenie Art Film Festu

Cesta s legendárnou Žltou ponorkou od nezameniteľných „chrobákov“

„In the town where I was born lived a man who sailed to sea...“

...presne týmito slovami začína titulná pesnička známeho filmu o britskej kapele The Beatles. Okrem nej ich však vo filme zaznie oveľa viac. Na plátne sa objavia kreslené verzie všetkých štyroch členov hudobnej kapely – Paul, John, George a Ringo. Cestujú na svojej pestrofarebnej ceste, zažívajú všakové dobrodružstvá a stretávajú zaujímavé postavičky. Aktuálny ročník košického Art Film Festu premietne tento hit na skoro presné päťdesiate výročie jeho premiéry.

Kapelu, ktorá prerazila na celom svete netreba festivalovému divákovi predstavovať. The Beatles sa stali pojmom. Boli svetovou senzáciou z Liverpoolu. Uchvátili Ameriku. Zábery vreštiacich dievčat na ich koncertoch dnes pozná takmer každý. Ich melódie aj napriek tomu, že sa kapela rozpadla, ostávajú stále živé a v hlavách stálych fanúšikov. Pôvodná tlačová správa v čase uvedenia filmu tvrdila, že svoje animované verzie nahovoria štvorica spevákov. Nakoniec sa však objavujú len v záverečnej scéne. Film sa dočkal v čase svojej premiéry nevídaného úspechu, na tom sa zhodli kritici aj diváci. To sa v prípade predošlých beatlesovských filmov nestalo. Tento film tiež prispel k tomu, aby sa na animovaný film pozeralo ako na serióznou formu filmového umenia. Nemala to byť len zábavka pre deti so slabým príbehom, ale niečo viac. Darí sa mu to stále viac potvrdzovať. Skupina The Beatles vraj

nebola veľmi nadšená z toho, aby sa podieľala na ďalšom filme o svojej tvorbe. Jej predošlý projekt s názvom Help! príliš nezaujal. Animovaný film im prišiel ako dobrý kompromis. Pôvodný námet napísal Lee Minoff na základe známej piesne Lennona a McCartneyho – Yellow Submarine.

Ako v prípade mnohých ďalších muzikálov, keďže aj takto možno film charakterizovať, hudobné čísla a kreácie jasne dominujú nad príbehom filmu. Podobným príkladom je aj hraná snímka Across the Universe, kde je tiež príbeh potlačený do úzadia. Film ukazuje modernú rozprávku reprezentujúcu hodnoty jej hipisáckeho dobového publika. Z vizuálu snímky je jasné, že animované postavičky hlavnej štvorky sa museli svojim predobrazom maximálne podobať. Ich podoby založili tvorcovia na podklade krátkého propagačného filmíku k pesničke Strawberry Fields Forever. Paulovi však neprikreslili fúzy. Film je plný viacerých referencií na ďalšie beatlesácke

skladby. Udržávajú tak skalných fanúšikov na pozore, ktorú referenciu odhalia a ktorú nie. Nie všetci rodinní príslušníci spevákov však vedeli o ich filmových ambíciách a osobných traumách. Napríklad syn Georgea Harrisona Dhani netušil o minulosti svojho otca až do chvíle, kým si nepozrel Yellow Submarine. Vraj keď jeho otec prišiel domov, malý Dhani naňho prekvapene vytyčil otázku: „Oci, ty si bol členom The Beatles? Prečo si mi to nepovedal?“ Harrison si chybu priznal: „No, asi som ti to mal povedať.“ S podobnými problémami sa musel vyrovnávať aj jeho kolega John Lennon. Zaujímavosťou je, že názov záverečnej pesničky All Together Now je ukázaný dvadsaťsedemkrát v šestnástich svetových jazykoch. Pikoškou je tiež fakt, že keď postava Georga vo filme pri pokazenej ponorky povie, že on niečo o motoroch vie,

vôbec si nemusel vymýšľať. Jeho brat bol totiž mechanik a sám George pracoval ako učeň elektrikár a sám sa chcel pôvodne venovať podnikaniu spolu s bratom. Dnes snímku uvedie košický Art Film Fest. Projekcia v priestoroch miestneho amfiteátra bude zadarmo. Preto nič divákovi nebráni, aby navštívili plnofarebný film obsahujúci nezabudnuteľné melódie. Mnohé jeho melódie si budete určite ešte dlho pospevovať.

Barbora Gvozdjaková

Film Yellow Submarine zo sekcie Amfiteáter hrajú:
21. júna 21:30
Amfiteáter Nový čas
Vstup zadarmo

Aj v Rusku mali v osemdesiatych rokoch plnokrvný underground.

Requiem pre leningradských rockerov? Leto

Hudobná retro dráma Leto je po čerstvej premiére v hlavnej súťaži festivalu v Cannes, nielen pre filmových kritikov, jednou z najočakávanejších snímok tohto-ročného Art Film Festu.

Oceňovaný ruský filmový a divadelný režisér Kirill Serebrennikov však do Cannes na premiéru svojho filmu nemohol pricestovať, donedávna bol totiž v domácom väzení. Príbeh zasadil do Leningradu, Leto sa odohráva v 80-tych rokoch, teda v kľúčovom období krátko pred ruskou perestrojkou. Serebrennikov sa inšpiroval autentickým rozprávaním ženy o láske k dvom zásadným osobnostiam vtedajšej hudobnej scény.

Ruský rock a osemdesiatková kultúra v jednom filme? Toto spojenie zrejme viacerým evokuje exotickú nostalgiu. Ako referenčný bod môžu poslužiť hudobné

retro filmy 24 Hour Party People, Belgica či seriál zo zákulisia newyorských nahrávacích štúdií Vinyl. Serebrennikov hrdinovia sú mladí slušáci. Žúrujú a flirtujú rovnako ako ich generační súputníci na západe, až na to, že v Leningrade má undergroundová kultúra o čosi iné podmienky. Dusnú ruskú hmlu Gorbačovho režimu začali rockeri prezávať začiatkom osemdesiatok opatrne, malými, no o to istejšími krokmi.

Mike Naumenko má kapelu Zoopark a je úradujúcou hviezdou miestnej rockovej scény. Jeho život však nepodlieha klišeoidným rokenrolovým pravidlám, aj keď

protagonista svoj kritický pohľad ukrýva za ikonické slnečné okuliare. Vedie pomerne konvenčný rodinný život a svoju priateľku Natašu a syna Žeňu netrápi búrlivými excesmi. Ich každodennosťou zamáva talentovaný Viktor Coj. Naumenko vezme koréjsko-sovietskeho mladíka pod ochranné krídla a stane sa jeho manažérom, no okúzľujúci rocker svojím talentom neuchváti len jeho. Fascinuje celé okolie, vrátane Nataše. Zakrátko sa stane spevákom kapely Kino a žijúcou legendou.

Filmu, ktorý miestami ikony ruského rocku aj inteligentne podpichne, dominuje

milostný trojuholník, živelná hudba a uhrančivá vizualita evokujúca vtedajšiu atmosféru leningradských hudobných klubov. Leto je okrem iného filmom o hľadaní vlastnej identity vo svete, ktorý z autenticity a dravosti nemá strach.

Roberta Tóthová

Film zo sekcie Európske zákutia hrajú:
22. júna: 13:30
Kunsthalle

Novovzniknutá Slovenská filmová agentúra chce mapovať a zlepšovať podmienky pre realizáciu filmov na Slovensku.

Propagovať Slovensko v audiovizuálnom prostredí

Od začiatku júna funguje agentúra, ktorá chce pomáhať zahraničným produkciam, aby sa rozhodli nakrúcať u nás, ale jej cieľom je pomôcť aj domácim tvorcom pri realizácii filmov. Neslúži nikomu konkrétnemu, ale zastrešuje všetkých zástupcov audiovizuálneho priemyslu u nás. Volá sa Slovenská filmová agentúra (SFA) a jej manažérkou je Zuzana Bieliková, s ktorou sme sa rozprávali na festivale.

Foto: Peter Reefe Kováč

Pred rokom sa tu na Art Film Feste konala diskusia s názvom Kto by už šiel nakrúcať na Slovensko? (Slovensko bez Film Commission). Od júna už Slovensko takúto Film Commission – Slovenskú filmovú agentúru má. Čo sa vlastne pod tým pojmom skrýva?

Ak by som to zhrnula, hlavnými úlohami SFA je propagácia Slovenska ako filmovej krajiny a objasnenie toho, prečo by filmári mali prichádzať natáčať na Slovensko. Ale netýka sa to len zahraničných tvorcov, zaujímaví sú aj domáci. SFA chce pre nich zjednodušiť natáčanie. To je primárny cieľ na vnútornej úrovni. Na tej vonkajšej je ním prezentácia Slovenska na zahraničných trhoch, osobných stretnutiach a osobitých podujatiach.

Čiže môžeme túto agentúru vnímať ako prostredníka?

Áno, ako prostredníka medzi lokálnymi a zahraničnými agentúrami. Ak teda niekto povie, že chce prísť nakrúcať historickú drámu na Bratislavský hrad, vďaka agentúre bude mať prístup k production guide (produkčnému sprievodcovi, pozn. red.). V ňom si budú môcť vybrať

nielen z produkčných spoločností, ktoré už majú nejaké skúsenosti za sebou. Môžu si vybrať aj spoločnosť, ktorá s tým doteraz nemala také skúsenosti a mala by o takú spoluprácu záujem. Budú si môcť pozrieť, aké majú profesionálne skúsenosti. SFA im bude toto všetko poskytovať, a potom im môže podať aj informácie ohľadom cien a infraštruktúry. Napríklad, koľko by stálo zapožičanie určitej kamery, či tu vôbec u nás je, čo si ju budú musieť požičať inde, aké služby môžu využívať, aj to, akým spôsobom sa môžu dostať k financovaniu svojho filmu v rámci programu podpory audiovizuálneho priemyslu od Audiovizuálneho fondu.

Tvorba audiovizuálneho projektu závisí od množstva ľudí, profesií. Čo všetko budete v SFA mapovať a akých vecí sa to bude týkať?

Toto všetko by mal obsahovať production guide, ktorý bude základom a mal by vzniknúť v horizonte pol roka. Mal by obsahovať kontakty na všetkých možných zástupcov audiovizuálneho prostredia a profesionálov, ktorí majú záujem o takú spoluprácu a sú jazykovo vybavení, aby

mohli spolupracovať na takýchto produkciami. Obsahovať bude aj kontakty a prehľad, čo sa týka prenájmu techniky, produkčných a postprodukčných služieb, animácie, výroby dekorácií, zvukovej výroby, ubytovania, dopravy, cateringu a podobne. Všetky tieto služby by mali byť obsahom tejto databázy a ponúknuté zahraničným produkciami.

Aký bude vzťah SFA smerom k regiónom?

Toto je ďalšia úloha, podporiť na miestnej úrovni aj tých regionálnych filmárov, ktorí nežijú v Bratislave, aby to nebolo všetko centralizované. Viem, že sa aj sem do Košíc, alebo aj do Banskej Štiavnice odsťahovali niektorí ľudia, ktorí majú radi film a už s ním niečo robili. Primárne si chceme urobiť prehľad v regiónoch.

A smerom k zahraničiu?

My im budeme ponúkať podľa ich požiadaviek prehľad, čo všetko je k dispozícii. Aké lokácie sa dajú nafilmovať, aké povolenia k filmovaniu potrebujú, na koho sa majú obrátiť, uľahčiť im komunikáciu a administratívu. Jednoducho propagovať Slovensko, lebo konkurencia je veľká.

My tu nemáme filmové štúdiá. Čo je teda našou devízou?

Hlavne to, že sme neobjavená krajina. U nás sa zatiaľ veľmi nefilmovalo, takže to môže byť niečo, čo budú mať filmári chuť prebádať. A bude to aj cenovo výhodnejšie ako natáčanie v západnom svete.

Pod koho vlastne SFA spadá?

Je to nová organizačná zložka Audiovizuálneho fondu, ktorá je v začiatkovej fáze fungovania. Ambíciou je aj to, aby sme sa stali členom medzinárodnej organizácie EUFCN (European Film Commissions Network), a potom aj AFCI (Association of Film Commissioners International), ktorá sídli v Los Angeles.

Prečo ste sa rozhodli prihlásiť na post manažérky tejto agentúry?

V rámci predchádzajúcej práce som sa často stretávala aj s ľuďmi z filmových agentúr (Film Commissions). Takže viem, o čom táto práca je. Jednoznačne je to výzva, na druhej strane je to niečo, kde môžem využiť svoje doterajšie skúsenosti.

Zuzana Sotáková

Osmičkové výročia

Kerekes s piatimi režisérmi opäť „navaril“ čosi z dejín

Nový dokument piatich zahraničných režisérov a slovenského producenta sa pozerá na okupáciu očami okupantov.

Slovenský dokumentarista Peter Kerekes v novej snímke Okupácia 1968 pôsobí ako producent. Režisérsku stoličku tentoraz ponúkol piatim kolegom z piatich krajín, aby vytvorili spolu päť rôznych pohľadov na vstup vojsk Varšavskej zmluvy do Československa v auguste 1968. Od historickej invázie toto leto uplynie presne 50 rokov.

Dnes si na Art Film Feste môžete pozrieť dokument Okupácia 1968 v slovenskej premiére. Čo je na ňom najšpecifickejšie? Zrejme to, že o svojich pohnutkách, krokoch a myšlienkach spred polstoročia hovoria samotní okupanti. Nie náhodou pochádza päť režisérov z Ruska, Maďarska, Poľska, Nemecka a Bulharska. Vojaci, ktorí v osudný augustový deň vstúpili pod zámienkou pomoci na naše územie, pochádzali práve z týchto krajín. Akú úlohu pri tom zohrávala

ich poslušnosť rozkazom a akú ich vlastné presvedčenie? Čo by urobili, ak by dostali rozkaz strieľať na mieste, kde sa nachádzali aj civilisti? „Pôvodne chcela robiť Česká televízia film Okupácia očami okupantov, ale mali ho točiť režiséri z Čiech a za Slovensko ja. Potom to kvôli nákladnosti vzdali. No ja som už mal hotové rešerše a rozhovory s maďarskými vojakmi, ktorí strávili koniec augusta, september a október roku 1968 na juhu Slovenska. Boli to krásne príbehy, taký „dekameron 1968“. Tak som sa rozhodol v projekte pokračovať,“ vysvetľuje Peter Kerekes pre Film.sk.

Postupne našiel ďalších režisérov z dotknutých krajín a začali sa črtiť hlavné idey jednotlivých príbehov. Tie sú, mimochodom, dosť odlišné. Pohybujú sa od ľúbostných či kamarátskych vzťahov medzi okupantmi a okupovanými (maďarská režisérka

Linda Dombrowszky) cez intímnu výpoveď konfrontovanú s verejnými nesúhlasmi (poľská režisérka Magdalena Szymkow), snahu o odpustenie na poslednej misii generála Ermakova (ruská režisérka Evdokia Moskvina), až po bulharský príbeh o smrti vojaka (réžia Stephan Komandarev) a pohľad na vnútorný boj mladých vojakov uprostred lesov (nemecká režisérka Marie Elisa Scheidt).

Tak, ako je Okupácia 1968 dokumentom s naozaj rozsiahlou koprodukciami, je aj viacvrstvovým filmom zloženým z niekoľkých odlišných pohľadov na rovnakú historickú udalosť. Nič totiž nie je iba čierno-biele, nanajvýš tak niektoré

časti z novej snímky producenta Petra Kerekesa a piatich ďalších režisérov.

mam

Film Okupácia 1968 zo sekcie 100 SK/CZ (100 rokov vzájomnosti) hrajú:

21. júna: 18:30

Kino Úsmev VSE Cinema

Diskusia Čas, ktorý sme žili – o dejinách, filmoch, faktoch a fikciách bude

22. júna: 11:00

Kulturpark 2 JOJ Cinema

Slovenský režisér Marek Kuboš sa vo svojom filme pýta, prečo sa ľudia uzatvárajú.

Netradičný film o odchode z dokumentárnej tvorby

V 90-tych rokoch patril k silnej generácii slovenských dokumentaristov. Vo svojich filmoch, ktoré dosiahli medzinárodný úspech, priniesol rozmanité témy. S nadhľadom, humorom i s kritikou sa v nich zaoberá výraznými jedincami alebo angažovaním sa v spoločnosti. Vo svojom najnovšom filme *Posledný autoportrét*, ktorý sa síce na prvý pohľad javí ako dokument, no je to akési hybridné umelecké dielo, hľadá hlbšie odpovede na svoje neľahké otázky.

Cesta fotografa, Hlas 98, Taká malá propaganda. To sú najznámejšie diela, ktorými Marek Kuboš vniesol do domácej tvorby nekonvenčné postupy. Kým spomínané snímky vznikli ako krátkometrážne diela, teraz, po dlhých rokoch tvorivej (ne)absencie prišiel s celovečerným filmom. Nazval ho *Posledný autoportrét*. Autoportrét, lebo otázky, ktoré ho ako dokumentaristu trápili, predkladá divákovi zo svojej intímnej, osobnej zóny. A posledný, lebo takto sa „obnažiť“ svoju dušu pred kamerou už nechystá. „*Tento môj film si kladie jednu veľkú otázku, a to, prečo sa mi posledných desať rokov už nedarí točiť autorské dokumentárne filmy. Pociť, ktorý v sebe nesiem je, že ľudia sa uzatvárajú, nechcú ísť na kameru. A mne sa potom ťažko točí o ľuďoch, ktorí nepovedia to, čo mám od nich napočúvané, a nieto, že by to povedali ešte na kameru. Môj film je teda o tom, prečo sa ľudia uzatvárajú,*“ hovorí režisér, ktorý prišiel *Posledný autoportrét* osobne uviesť na Art Film Feste. Aj keď sa cíti ako introvert, musí v týchto dňoch znášať nápor záujmu, jeho snímka sa totiž dostala do Medzinárodnej súťaže hraných filmov.

„Zistil som, že keď nedokážem zmapovať duše tých ľudí, o ktorých chcem točiť film, tak sa pokúsím natočiť svoju dušu. že to budem ja, kto sa otvorí a ukáže, že sa to dá. Spravil som to na sebe, a nie na tých zamýšľaných respondentoch,“ pokračuje. No tú zásadnú otázku nekládol len sebe. Jednou rovinou jeho filmu je aj to, že ju položil režisérom, dokumentaristom. Petrovi Kerekesovi, Robertovi Kirchhoffovi, Jarovi Vojtekovi, Martinovi Šulíkovi a ďalším. Dovedna vedie konverzáciu s asi šiestimi filmármi. „Poviem také postrehy, ktoré som si pred filmom

neuveďoval, ale oni ich pomenovali. Prvý vyslovil Robo Kirchhoff, ktorý povedal, že ľudia chcú ísť na kameru ťažko, keď majú hovoriť o svojich zlyhaniach a o tom, za čo sa hanbia. Druhý postreh je Lubomíra Štecka, ktorý v 90-tych rokoch začal natáčať film o bordeli. Prostitútky, pasáci a mafiáni mu bez problémov šli na kameru. Chcel ten film robiť časozberom, ale ako plynuli roky, zisťoval, že ľudia už na kameru vystupovať nechcú,“ približuje Marek Kuboš, ktorý cituje aj to, čo mu priamo pre jeho film na to povedal: „Marek, ono je to jasné. Po revolúcii ten človek 40 rokov čušal. Po tom komunizme sa zrazu cítil slobodný, povedal si, teraz môžem povedať všetko, o čom som tých 40 rokov mlčal.“ To je podľa Kuboša dejinné a ľudské vysvetlenie, prečo sa ľudia uzatvárajú. Pri otázke, či má pociť, že filmom *Posledný autoportrét* povedal všetko, čo mal na duši, odpovedá: „Ešte viac, ako som si myslel.“

Zaujímavé je aj to, ako dlho tento film vznikol. Niektoré pasáže, ako napríklad

Skriňa, natočil pred pár rokmi do iného filmu, ktorý sa však nezrealizoval. Marek Kuboš to využil teraz. Ale samotný *Posledný autoportrét* natočili a zostrihali za približne dva roky. „Keď som bol kedysi v Amerike, bolo to rok po páde dvojčiek, Mišo Suchý mi povedal: ‚Marek, veď ty si chcel z dokumentárneho filmu odchádzať už vtedy. Ty si mal presne rozzáberované, ako zavesíš tú filmárčinu na kliniec.‘ To si ja už ale nepamätám. Čiže tá moja téma, že odchádzam z dokumentárneho filmu, je tu už veľmi dlho,“ približuje režisér. Postrčenie k netradičnej reflexii seba i spoločnosti prišlo aj z inej strany. Pôvodne zamýšľal natočiť film o mečiarizme. Tým by nadviazal na svoje dva predošlé filmy a ukončil by tak svoju dokumentárnu tvorbu završením trilógie. Akurát, že naň nedostal podporu. A vtedy to skúsil s myšlienkou autoportrétu, na ktorý financie už získal.

„Tento film má viacero rovín, ale jedna z tých najdôležitejších je aj to, že idem po stopách dokumentov, ktoré som spravil, ale aj tých, ktoré som nespravil. Pýtam sa, prečo to pri tých, ktoré vznikli, šlo a pri iných sa to nedalo. Jednoduché otázky,“ opisuje Marek Kuboš, ktorý sa v rámci filmovej reči snažil o kombináciu vlastného komentára, výpovedí ľudí či rozprávania prostredníctvom obrazu len v sprievode hudby. Film,

na ktorom pracoval predovšetkým s dramaturgom Tomášom Kaminským, dramaturgičkou Máriou Šnircovou a strihačom Radoslavom Dúbravským, už videlo pár divákov a Marek Kuboš teší i prekvapuje, že niektorí si z neho odčítavajú ešte ďalšie roviny, ako napríklad jeho vzťah s mamou, a porovnávajú so svojim vlastným životom. „To, že sa v tom ľudia nájdu, že má ten film aj taký rozmer, to som nečakal,“ dodáva.

Zuzana Soťáková

Foto (vľavo): Peter Reefe Kováč

Film zo sekcie Medzinárodná súťaž hraných filmov hrajú:

21. júna: 15:30

Kulturpark 1 JOJ Cinema

Zabudnuté verše |
Oblivion Verses

Kunsthalle

11:00 Zabudnuté verše | *Oblivion Verses* (CF)
r. Alireza Khatami, 2017, 92' fic. {OV/en/sk}

13:30 Grace Jones: Krv a chlieb |
Grace Jones: Bloodlight and Bami (VA)
r. Sophie Fiennes, 2017, 115' doc. {OV/en/sk}

16:30 BlacKkKlansman | *BlacKkKlansman* (AW)
r. Spike Lee, 2018, 128' fic. {EV/x/sk}

19:00 Studená vojna | *Cold War* (EC)
r. Paweł Pawlikowski, 2018, 84' fic. {OV/en/sk}

22:00 Veľmi temné obdobie | *Super Dark Times* (IN)
r. Kevin Phillips, 2017, 102' fic. {EV/x/sk}

Kulturpark JOJ Cinema

K1 10:00 Neuveriteľný príbeh o ohromnej hruške |
The Incredible Story of the Giant Pear (CHM)
r. Amalie Næsby Fick, Philip Einstein Lipski,
Jørgen Lerdam, 2017, 80' anim. {DB/x/x}

K1 12:30 ... a dýchaj pokojne | *And Breathe Normally*
(CF) r. Ísöld Uggadóttir, 2018, 100' fic. {OV/en/sk}

K2 13:00 Súťaž krátkych filmov VI |
Competition of Short Films VI (SH)
r. rôzni/various, 2017, 87' (v, D) {OV/en/sk}

K1 15:30 Posledný autoportrét | *The Last Self-Portrait*
(CF) r. Marek Kuboš, 2017, 72' fic. {SV/en/x}

K2 16:00 Krátke filmy špeciál: Švédsko | *Short Film
Special: Made in Sweden* (SH SE)
r. rôzni | various, 2016 - 2017, 93' {OV/en/sk}

K1 18:00 Žltá | *Yellow* (SS)
r. Ivana Šebestová, 2017, 6' anim.

+

Hmyz | *Insect* (SS)
r. Jan Švankmajer, 2018, 98' exp. {SV/en/x}

K1 18:30 Dovlatov | *Dovlatov* (GC)
r. Alexej German ml., 2018, 126' fic. {OV/en/sk}

K1 21:00 Vyhladovaní | *Ravenous* (LNS)
r. Robin Aubert, 2017, 104' fic. {OV/en/sk}

K2 21:30 Utøya, 22. júla | *U - July 22* (B2C)
r. Erik Poppe, 2018, 90' fic. {OV/sk/x}

Kino Slovan

11:30 Nastáva noc | *Night Comes On* (IN)
r. Jordana Spiro, 2018, 86' fic. {EV/x/sk}

14:00 All That Jazz | *All That Jazz* (ML)
r. Bob Fosse, 1979, 123' fic. {EV/x/sk}

16:30 Filmové hviezdy nezomierajú v Liverpoole | *Film
Stars Don't Die in Liverpool* (EC)
r. Paul McGuigan, 2017, 105' fic. {EV/x/sk}

19:00 Manželka | *The Wife* (AW)
r. Björn Runge, 2017, 100' fic. {EV/x/sk}

21:30 Botox | *Botoxx* (NO)
r. Patryk Vega, 2017, 135' fic. {OV/en/sk}

Manželka |
The Wife

Kino Úsmev VSE Cinema

10:00 Masaryk, Štefánik a vznik Československa |
Masaryk, Štefánik and the Birth of Czechoslovakia
r. rôzni/various, 1919 - 1990, 64' doc. {SV/x/x} -
moderované pásmo

12:30 Chibula | *Khibula* (LA)
r. George Ovashvili, 2017, 98' fic. {OV/en/sk}

15:00 Westwood: Punkerka, ikona, aktivistka |
Westwood: Punk, Icon, Activist (VA)
r. Lorna Tucker, 2018, 80' doc. {EV/x/sk}

18:30 Okupácia 1968 | *Occupation 1968* (SKCZ)
r. Jevdokia Moskvina, Linda Dombrowszsky, Magdalena
Szymków, Marie Elisa Scheidt, Stephan Komandarev,
2018, 130' doc. {OV/en/sk}

21:30 Nezanechať stopu | *Leave No Trace* (IN)
r. Debra Granik, 2018, 108' fic. {EV/x/sk}

23:30 Peklo | *Cold Hell* (LNS)
r. Stefan Ruzowitzky, 2017, 92' fic. {OV/en/sk}

Na dne |
Down and Out

Kino Tabačka

15:30 Na dne | *Down and Out* (EC)
r. Birgit Bergmann, Steffi Franz, Oliver Werani,
2018, 91' doc. {OV/en/sk}

18:00 Mlčanie | *The Silence* (B100)
r. Ingmar Bergman, 1963, 96' fic. {OV/sk/x}

AMFITEÁTER NOVÝ ČAS

21:30 Žltá ponorka | *Yellow Submarine* (AMF)
r. George Dunning, 1968, 87' anim. {EV/x/sk}
vstup voľný | free admission

KINOVOZEŇ R 609 Spišan z BA do KE

14:30 Pán Bezchybný | *A Perfect Man*
r. Yann Gozlan, 2015, 103' fic. {OV/sk/x}

17:00 Sils Maria | *Clouds of Sils Maria*
r. Olivier Assayas, 2014, 123' fic. {EV/sk/x}

KINOVOZEŇ R 602 Tatalandia z KE do BA

7:00 Nieкто to rád zahalené | *Some Like It Veiled*
r. Sou Abadi, 2017, 88' fic. {OV/sk/x}

9:15 Darebák a pretekárka | *Racer and the Jailbird*
r. Michaël R. Roskam, 2017, 130' fic. {OV/sk/x}

SPRIEVODNÉ PODUJATIA

20:00 Aupark (terasa)
Filmový kvíz od Quizzical |
Film quiz courtesy of Quizzical {xE}

20:30 Tabačka
Girls from the moon
koncert | concert
vstup voľný | free admission

Kam v Košiciach

Aj deti majú nárok na Art Film Fest

Ak ste prišli na festival s deťmi, nemusíte si lámať hlavu s hľadáním pestúnky, práve naopak, vezmite ich do kina!

Deň je najlepšie začať dánskou animovanou rozprávkou **Neuveriteľný príbeh o ohromnej hruške**. Premietanie sa začína o 10:00 h v Kasárňach Kulturpark, no do kinosály sa oplatí prísť skôr z jednoduchého dôvodu, aby ste si pre dokonalé pohodlie uchmatli tulinak. Hromadná rozprávková seansa je unikátnym zážitkom, detské publikum sa totiž nehanbí za emócie. Deti zaručene spestria premietanie vtipnými komentármi, výbuchmi smiechu či bojzlivým hikaním. Mačka Mica a sloník Sebastián im na to dajú príležitosti, odhodlajú sa na náročnú moreplaveckú misiu, aby našli strateného starostu mestečka.

Vo fľaši s odkazom navyše nájdete semienko, z ktorého za jedinú noc vyrastie obrovská hruška.

Po dobrom filme sa treba poriadne vyblázniť. Lezecká stena, stolný futbal, autodráha, futbalový areál, trampolína, Xbox a labyrint pre najmenšie deti nájdete vo **Fun Parku** (Severné nábrevie). Otvorený je denne od 10:30 do 19:30 h. Ak vás to navyše láka na vzduch, vo vonkajšom areáli je ihrisko s pieskoviskom, kde môžu rodičia oddychovať pod slnečníkmi.

Dnes je zrejme posledný horúci deň, kým sa však v Košiciach ochladí, vezmite deti k vode. Otvorené je **kúpalisko Ryba na Aničke**

Neuveriteľný príbeh
o ohromnej hruške

aj **Mestská plaváreň** na Rumanovej ulici s detským nerezovým bazénom a rôznymi atrakciami.

rt

V ďalších vydaniach Festivalového denníka vám prinesieme tipy napríklad na výlety v okolí Košíc.

The son of the talented Swedish director presents the dance film Ingmar Bergman - Through the Choreographer's Eye at Košice's Art Film Fest.

My father said theatre was his wife, film was his mistress

Ingmar Bergman – a name recognized the world over. The auteur behind legendary films such as *Fanny and Alexander*, *The Silence* and *Autumn Sonata*. The festival is hosting one of his sons – the director's namesake, Ingmar Bergman Jr. He grew up apart from his father, which may be one of the reasons why his career took a completely different direction: he was a professional pilot for over 30 years.

The name Bergman is known around the world. How would you describe yourself, besides being the son of a famous director?

I didn't grow up with my father, so I wasn't affected by him in any major sense. But when I was deciding what to do with my life in my 20s, Claes [Du Rietz] was very much involved, because we both took up flying. As a hobby, at the time, and the hobby turned into my profession. It was an active choice from my side, because having the name "Ingmar Bergman" was very demanding. People asking, "How are you influenced by your father?" And that's something that happens frequently to my brothers and sisters, since most of them have gone into creative work. When you're an airline captain and your name is Ingmar Bergman, people may laugh, but that's it. I have 34 years as a commercial pilot. I've flown thousands of times over Košice. But now I'm retired.

What did you plan to do when you stopped flying?

We had the idea of making this film for

the [Bergman] festival week, the one I'm presenting here. We created a production company. Claes comes from a business background, which is absolutely crucial for running a company. You can't just be enthusiastic; you also need someone who knows the numbers and how to do all the other stuff. We named the company Hammars Drama Productions, which is an homage to my father, because Hammars is the place where he lived.

Speaking of which, let's talk about the film that's part of the festival. How did the idea come to you?

It is, like I mentioned, for Bergman Week. The week consists of screenings, of course, discussions, people analysing not only Bergman films, but a wide range of films under the "umbrella" of Ingmar Bergman. In the first years, he also took part himself. He passed away ten years ago, but the event lives on. We wanted to bring a dance programme into the week. The third partner in our company is Marie-Louise Sid Sylwand; she's involved with the Royal Ballet in Stockholm. So we had a direct line to them. It was her

suggestion, actually. And we had access to four brilliant choreographers.

Which of your father's films have you seen lately?

I do watch quite a lot nowadays, because I'm kind of catching up. I haven't seen all his films yet. I've noticed you have one film in the programme here that I haven't seen. Claes and I grew up while my father's career was taking off. We were 16 or 17, teenagers. We preferred to go see James Bond or something. I didn't really go into depth with films. That was later on. One aspect that I'd like to emphasize is how it started for me: I watched *Autumn Sonata*, which is a beautiful film, and I liked it, but then I found the script as a book. And I read the script. And I realized what an extremely enjoyable writer my father was. It's a very good idea to read the script.

Barbora Gvozdjaková
Photo: Peter Reefe Kováč

The joining of song with film has appealed to me since day one

This is my first appearance at the festival here in Košice; after all, the festival itself hasn't been here long. Mr Čurný called to tell me that the restored version of the Beatles' *Yellow Submarine* was being premiered. I was deemed worthy of presenting the film 50 years on, and so here I am. But of course, my motives in connection with film are multiple. Still fresh in my mind is my experience with the film *Fair Play*, for which I composed the titular song. The joining of song with film has appealed to me since day one. A few of my songs have ended up in films, and I've always taken pleasure in that.

I've always been a film fan, so film festivals aren't a foreign concept to me. Still, it's a bit of a trek for me to get to Košice at the moment, since I'm currently finishing an album at Abbey Road Studios in London, which demands my attention. But I'm glad that the organizers have invited me, even though I'm not sure if I'll manage to see a film as well, as I haven't seen the schedule prepared for me. That said, there's nothing like a good film; my latest such experience was *Three Billboards Outside Ebbing, Missouri*. And then there are the older films; you can never have enough of *Casablanca* and the like. So I'll see how the festival is put together and whether I'll get the chance to watch something. I know I won't be the first to say that I'm glad that Slovak films have captured the attention of Slovak audiences. For years that wasn't the case, but now our viewers have begun to go see our films. I see that as very positive. So for me it would probably be most interesting to see a Slovak film, since the American ones get so much hype that they won't go unnoticed. If the festival surprises me with some such thing, I'll be pleased.

Miroslav Žbirka,
singer-songwriter

The festival team recommends

If a film doesn't pull at your heartstrings, it's just a banal moving picture

Thursday is set to be a day of heartrending scenes, perpetual melodrama, flames of passion and tear-jerking endings. One thing we love is to recommend the "other" films from Art Film Fest's programme; after all, we're three women here at the programme department, and even after 15 years working for Art Film Fest, we still think that if a film doesn't manage to pull at your heartstrings, it's nothing more than a banal moving picture.

First off, go and watch Paweł Pawlikowski's **Cold War**. Dancer Zula and pianist Wiktor can't figure out how to live together, nor apart; neither in Communist Poland, nor in bohemian Paris. Full of marvellous songs, folkdance

performances and gorgeous black-and-white images, this ill-fated 1950s romance is bound to break your heart. The film won Best Director at this year's Cannes. And we're only screening it once!

If you couldn't make it to the opening ceremony, on Thursday you'll have a second chance to see the opening film: **Film Stars Don't Die in Liverpool** from director Paul McGuigan. In an absolutely dazzling performance, Annette Bening plays aging Hollywood femme fatale Gloria Graham, while Jamie Bell plays a young, promising actor. And on top of their passionate (and tragic) romance, it's also a film about the basic decency of not leaving someone to die alone. This is your last chance to see

this love story at the festival!

And finally, from the main competition, we'd like to recommend Icelandic film **And Breathe Normally** from director Ísold Uggadóttir. It's the story of two women whose fates intertwine over the backdrop of today's refugee crisis, each of them trying to cope with the borderline situation they've ended up in. And – just between us girls – we think it's a serious contender for the grand prize!

At a time when we increasingly hear strong women's voices demanding improvements in gender equality, both in

Cold War
www.outnow.ch

life and in the film industry, these titles are shining examples of sensitive films that aren't just for women.

Prepare to be moved, friends.

Magdaléna Mezoughi Macejková,
Ivana Petriková and Zita Hosszúová
Programme Department, Art Film Fest

Herečky z filmu ...a dýchaj pokojne si užívajú festival.
Foto: Peter Stas

Režisér Karel Janák pózuje s fanúšikom.
Foto: Peter Reefe Kováč

V hlavnej úlohe pohyblivé obrázky.
Foto: Patrik Bucko

Eva Križková uviedla svoj krátky film *Boj v Kasárňach* Kulturpark.
Foto: Peter Reefe Kováč

Delegácia filmu *Keď padajú stromy* odpovedala na otázky z publika.
Foto: Peter Stas

Slovenský režisér Marek Kuboš uviedol svoj film *Posledný autoportrét*.
Foto: Peter Stas

ORGANIZÁTORI: 		SPOLUORGANIZÁTORI: 					
FESTIVAL FINANČNE PODPORIL: 		GENERÁLNY REKLAMNÝ PARTNER: 		HLAVNÍ PARTNERI: 		TOTO PODUJATIE SA REALIZUJE VĎAKA PODPORE KOŠICKÉHO SAMOSPRÁVNÉHO KRAJA	
OFICIÁLNE AUTÁ FESTIVALU: 		OFICIÁLNY FESTIVALOVÝ HOTEL: 		LOGISTICKÝ PARTNER FESTIVALU: 		OFICIÁLNY FESTIVALOVÝ PREPRAVCA: 	
OFICIÁLNE DODÁVATELIA: 		REKLAMNÍ PARTNERI: 					
MEDIÁLNI PARTNERI: 		PARTNERI: 					